

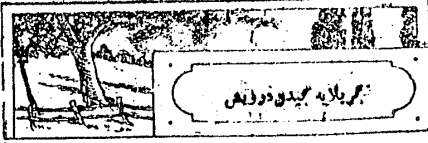
دُرُكَاو

ياريم آيلق علم و صنعت مجموعه سی

۱۵ تیرماه ۳۳۲

نومرو : ۱

برنجی سینه : برنجی جلد

گمراهی بیدار و خواب

کور و پور. اطرافه سرم سرم ، دالین ، دالین
باقیش :

من و کینک سئو آرد کدن
آغلام ، آغلام...

مهاذیلر و قارلارینه ده سرایت ایتدیورلردی . یالکیز
اواحتراصلر یکی برمدیت اشتهاسندن عیارتدی .
بونکچونده وطندن خروج و ملندن آیریلن علا
متلرله کور و پور . عبدالحمید ثانی اسکی برآسیا
پادشاهنک قیصافانچ حرصهله محکمتی برزوجه به بنجر
کی اوله بنجه شدی که یکی روحلر اسکی مملکتک هر
شیئندن تیکینه نرک خارجه فیلامق ایستورلردی .
بو جندره ایچنده بک اوغلی ، بیزا خانه لرنده صووق
بربر اچرکن ، تپه باشنده تراویاتی دیکارکن ،
آغلام برته ییس سیرایدکن ، برقارناوال قنله سنک
کندیکنی کور و پور کن تلی بویورلردی . بو جا ایله
بزی و عینکی اوزه ندرکاری چرچوده کوسترن
رومانلر یازدیله . یالکیز بوتون او ادبیاتک شعاری :
« بورادن دیشاری ، بزدن بشقه تورلو ! » در .

بوتون به حرکت وطنک او زمانکی کنیش
حدردلرندن دیشاری به شخصی بر سعادت قایمیه
آتایشدر . یی زه لاندده حیات تمیل او روحی جوق
کوزل افاده ایدر . حسین جامدک ، شورو حکایه نی ،
فکرلک ، بوخیال حقیقه انقلاب ایدمه دیکنی زمان
سویله دیکنی مهیبه نی !

نفس آزاد هر مانی

کچه جاک کولک سنده چالمرکک !

مهرامانلرله آذربایجان خیال طن ایدرم . مکرسه ار زمان
پله ضمیمی و صنف فکرت بو خیاله عادتا قایمیش
برکوننق ایتدی که ثروت فنونده منظمه ، منوره
بازارندن بشقه بر جوق یکی فکری دوقورلر ،
منجدرلر . بوفکره آندایمیش . فکرت آرقاداشی
... بوکونکی ناظر - حسین کاظم بکله اولوروش ،
آیلرجه حایل ، حایل یکی زه لاندده بوتون قنله ناک
چولواقی چوجوقلی سیاحتی ترتیب انقش ، اوراده
تورولاجق کوشکارک پلانلارنی چیرمیش ، کچه جاک
مهرآزاد ، صف ، کیردن عاری حیاتک آتشدلی ،
صباحی ساعتلرنی سیله دوشوشوش ، ایش یالکیز
باره بی بولمه قالمش ، فکرتک ارنده صوک ترتیبات
ایچون صوک اجتماع هند ایدیلرکی کیجه ، حیات
خیالک بوتون آرقاداشلری کلش ، اک صرکده قاییدن
دوقور ... پاشا ، اوکونلرده فریقنکه تروغ
ایتدیکی ایچون ، یی اونیفورمه سیله ، لشلرله کیرمیش ،
بونظره قارشیشنده فکرتک کوزلری قارارش ،
دوداللری یاسدن کول اولمش ، نه دیسه جکی
شاشیرمش ، برآکطن ایچنی که یکی زه لاندده سیاحتی
اوتکیرلک هسی خیال ، یالکیز او بودالا کی کرچک

او یانیق مهیبه ناک ایلاک مهرامانلری اوکون یکی
اونیفورمه سیله ، لشلرله کان آرقاداشی دوقور
پاشانک یوزنه باقه باقه سوبله شش ضیا دیردی که :
فکرتی او ادبیاتک هواسی بوغدی ، اکی برشاعر
ایچون سویله دیکنی ایکی صراحی دوشورودن دوشوریه
اوکا سویله مک دما دوشورود : اوکا بر بشقه زمین ،
بشقه زمان لازمدی .

اوزمه ناک اک یوکیک چهره سی اولدینی ایچون
دکل ، اک زیاده چوجوق رو-او و برخانه به انزیه
اراده و حرصهله قاپیلان اولدینی ایچون فکرت
اوانک حیاتیه باقی بتر شلرله کوچوک برهمان
یادینی اوغلی - سقوج ایلازنده مدینه امانت
ایدکن توصیه لرنی سویله دکلن صوکره بوکون
مملکته ، اساطیرک کورکن آتشی چالان قهرمان کی
دونه جکی تمیل ایدیلوردی ، مکرسه اوغلان ، ویدا
دونه مک اوزره کیمیش ! . بوچوجو غک سرانجامی
اوادبیاتک صوک کونوردیکی صرحه بی عینله دوشو .
نوره جک قادار معنی دار دکل ؟

مدینندن ائی زماندن بری بزرگیز . قصواسنه
وارنلر بیله صوک سنده لرنده فعل مرآتله دوندیلر
شیمدی آکلاپورزکه مکرسه برطالک صوکنده
دوغمش . اونکچوندرکه یعقوب قدزی کی ادبیاتک
بوتون حظلرنی آلدقون صوکره بزدن بروح
« یکی کلام ، ک نازل اوله جنی تپه باقور و صوک
کونلرده ملی تنناک کوستردیکنی تپه ایچون دبدی که
ایشته او پتپه در : متریس تپه !

مهی کال

یکری سنه اول جهانکیرده جومالی ، قسلی
اسکی اوسنک کنیش اوله سنده کونلرجه ، آیلرجه
ایلاک چکوب یازدینم جلی یازیلرنی بالدرلایوردیم .
جاملرده اولدینی کی سیاه ، قویو ییشیل زمین
لوحه لر اوزرینه انکسز ، پرویزن آلتون بالدر
وورمه بی بکا اوکون « مصطفی آغا » اشتهنده بر
لوله جی ایدی . مصطفی آغاعلمه ناک معروف آدم لرنندی
ایری وجودی ، قیالی کوسکی ، جیپلاق آیفالری
باصیق عینلرله بوآدایک اطرافده کیرلر غریب برنای
ایه ییشی واریدی . بهضیلری ایچین هب کوریلن بو حال
مصطفی آغایه کلاه نقصان بیله سایلمایوردی .
مصطفی آغانم حیاتده کوردیکم آدم لرنک اک جاهلارند
بریدی . او قومعه سی یازمه سی یوقدی ، جوغراف
تاریخ ، حساب ، هیچ برشی بیلمزدی قنط بوجام
لوله جینک دوغریله اکرینی ، کوزله چیرکینی
فانی ایله باقی ایله بر دوشوشی ، حیاتی اوله
سه زیعی ، صوکره اوله بر اکلاشیشی واریدی که
اونک حسنی ، اونک افاده منی هیچ برعالمده هی
برکتابده بولامادم . صانکه بوآدام ، جاهل کسوم
کیرمیش برعالم ، لوله جی شکاده برشاعردی ! .

برکیجه « الرزق حلی الا » یازیلر برلوحه م ایچ
بالدر حاضرلایوردق . اوکیجه مصطفی آغا پلا
جوشقوندی . سوزینی برآراتی روحه ، قیه دو
شوردی . بوندن بلکه سکسان سنه اول کیمیش
وقعه یی تقریباً سویله آکلاشدی :

« چوجوقدم خندقد برلوه جی دکانده چیرالدم
اوسته من زنگینیدی . قنط غایت ترس برآمادی
قافه لرینه ، چیراقلرینه قاهاماله ایدردی ، قلب قیراردی
دکانک کوشه سنده ، مندرک اوزرنده اولورودور
بزه کوز آچدیرمزدی . کونک برنده دکانک قابوسند
بربدی درویشی حاصل اولدی . اوزون بولی
قیر صاقلی ، اورنه باشلی برآدام . برآلنده عصا
دیگر آلنده کشکول . مان بویون کشیدی و تشو
سوزلری سولیدی : « ایوالله ازلر ! قیر یارین
کربلاه کیدیلورم . جیمده برآلتشلق وار ! درویش
بر « چارق ایشی لوله » احسان ایدرمیسکنز ؟ ...
دبدی . اوسته ذاتا درویشی کورونجه حدتله شدی
آلتیش پاره به چارق ایشی لوله ایسته منه بوچتون

پزدی. « هادی اورادن مناسبتر حریف! آتش
پاره چاق ایشی لوله اولوری؟ ادفع اول اورادن...
دیه قوغدی... درویش بوسوزلی ایشیدنج، بر
آیم قادار کرله دی. ایچین ایچین آغلار کی غرق
برسه شوبیتی او قودی :

ماله ، بلکه مغرور اوله ، یوق دیه بن کی
برخلاف روزگار اسهر صاورور خرم کی

درویش تکرار « هو، ایواله ! » دیه یون
کس دی ، کوزدن نهان اولدی . بزدونه قالدی !
هیچ برشی سوبله مدك آرادن برهفته بیله کچدی ،
اوسته نك اوی بارق هریشینی یادی کول اولدی .
کدی ده برآی سوکره قهریدن اولدی کیدی ! .
مصلاتی آغا بورقغانی ایضاح ایتدی . بو
ایضاح اوقوسه یی یازمه سی اولمایان برآدامه کوره
ایدی . بلکه ده بك سطحی ، بك جاهلانه ایدی .
لکن وقه بك قوی ، نالک ایمانی نم هر دلو تنفید
واعتراض قورقی سوروکلوب کورمشیدی .
نیم حسایم اولجی درویشک تسی بیقیدنی قولایقله
قبول ایدیوردی ، اوتاریخ نری بکری سته کیدی .
حیاتک بوتون تجربیلری اصلی ، اساسی نیجه معلوم
اولمایان بوقومدن چیقان شونلغنی تصدیق ایدیوردی .
بریانده ثروت و سامانی ، یالیزلی لوله لری ، طاقم
طاقم قاله لری ، اوشاقلریله خربص منفعتپرست
لولجی ، ماده .! . بریانده سیاه قابودن کتکولی ،
دمیر عصا بیله قاعته ، توکله مجلوب ، اشتیاق
روحنه قابلاش ، حق و حقیقت ، جمال عاشق قهر
بردیوی ، روح ! . زمان زمان ماده نك روحه ،
لوله چنك درویشه غیضدن ، قیامندن دوغان نامتنه یی
حقسزقلر ، اضطرابلر ، اولوملر . . فقط بمضاده
بوروجك ، بودرویشک عصیانندن ، ماده - اوزرینه
صولتندن فیشقیران معجزه لر . .

حیاتک بوزلی قانونی بوکون اسکیشمه اروه لرنده
یکی بره معجزه داما کوسه ریور : ایتنه بوتون ثروت
وسامانی ، حاضرقلری ، واسطه لریله یاقعه ، بیقعه ،
اولدیرمه ککان ماده قوی ، سلاح ناپه ائده یالکز بر
مصا طونان ، ثروت نامنه جینده یالکز آتیشلیق
طاشییران و زهدن چیقیدنی بالی اولمایان قهر بر
درویشک نفسی اوکنده باقکیز نامل اریور . .

شهنزاده باشی ۹ یاسان ۳۳۷ دارالفنون مدرسلرندن

اسماعیل حقی

روحیات

صنعتک ایچ بوزی

« کچج منه کاره »

نه غریب تضاد درکه متقبیلرینک ایشالسز برحمت
و برستقله حضورنده آل باغلاقلری صنعت ، نیجه
فیلسوفلرک حقیر تنزلریله فارشیلاشدر . فکرلر عالنده
اگ ماهر معمارلر اولمیرنه و غما فیلسوفلرک بغیرلی :
« صنعتکار ، مایه نك هوئی برمه لدی ، یالانچی
برشادی ویا شانی برقوپه جیسیدر . فضل اولدی
کوزلک ده نیان شی صنعتدن مستقل اولدی بذا
وجود اولدندن بوحقی وطیبی کوزلک دورورکن
صنعتکارک ، فکوره یی برحمت آراقی خصوصنده کی
حالی فعالیتی امکانی ارده منه بن ناککور برسی دن بشقه
برشی دکلدز . « دیورلر . بر قیسم فیلسوفلرده :
صنعتی او بونک اگ بوکسک برشکی کی کورسرتک
و بوکا غایه سز برمه لیت دیک اولان حدیلاک پایه یی
توجیه ایتکله وجیه حرمترینی ایفا ایتش اولدقیرنه
ذاهدرلر . حالبوکه غایه دن مجرم برمه لیتک امکان
ادراکی هیچ دوشومنه شلر کی دره صنعتی « فضل
فعالیت » ک حسی برصورتده بوش ایتلایمی حادثه یی
اولدی قبول ایتکله جبر نفس ایتسه ک بیله بو بونک
صنعتکارلرک بوغایه سز او بونک هریشک وحتی حیوانلرینک
فوقده کوره لرلی ؟ بوتون جمیلرک آثار صنعتی
نوع بشرک برعلالت ایتاج وشرقی کی طوبیایارق
دیندارلر برصداتله مجتله ایتلری ؟ و بونکده
ا کتفا ایتیه لیرک صنعتکارلرک جاهلردن سوکره حرمته
زیارت ایتیلرک مقدس تربیلر و مزارلر انشایله لرلی
نه ایله تفسیر ایتد کچکز ؟ بو فیلسوفلرک صنعت
و صنعتکار قیایلرله بشرینک بو خصوصده کی فلی
وجانی برستقلری آره سنده کی اوچورو لی تضادک
حقیقی - ایچی عجبا نردن کابور ؟ مسئله تمیق ایدیلرجه
کورولورک بوضلات محاکمه صنعتی منحصرأ علم نقطه
نظرله یالکز طیاردن کورمک دن تولد ایتشدر .
حالبوکه صنعت کی بالی برعلک قیمت و ماهیتی
ظاهری عاملر نقطه نظرندن هیچ بر زمان جانلی
و محض برصورتده محکمه ایدیلر . اونی کندی
حیثیت و ماهیتده آکلاقی ایستینلر اوزاقدن و طیلشدر
سیر ایدیه چکارینه حرمته کیرمه کتزل ایتلی و ایچنده
یاشامای درلر . چونکه صنعتک حقیقی ماهیتی براده در .
بوچیه دن محاکمه ایدیان صنعت آرق نه برمله
روح ، نه فکوره یی برحمتک تخریمی وناده مایه نك
شانی برنقابلی در . حیوانلرک کاشات هر آن یکی ضرورت

و تکرورده بولندی و انسان مخلوق بو نکالک منتهایی
تشکیل ایلدیکنه نظراً آرقی خلقت کاشات ، ضرورت
عالم مکس و مکینه سی اولان روح بشرده غادی
اینگده در . بوعتبارله بشر ، کاشاتک قلی و وجدانیدر .
بناء علیه صنعت ، دین و اخلاق دیدیکم بالی ملل
خلقت کاشاتک ، روحی ماهیتده دوامندن بشقه
برصورتله قابل ایضاح دکلدز . ماده شاییتلرینک
روحی و عالی شاییتله استحاله سندن عبارت اولان
صنعت ، دین و اخلاق ضرورتلری روحلرده
وجود ائده تمیل ایدن حادثلر اولدنی ایچون کندی
یو اولرند . تدقیق اولونقی اقتضا ایدر . ایتنه بونقطه
نظرندن محاکمه ایدیلرک صنعت ، حیوانک اوله بوکسک
برامتداد و تظهری و بالجامه روحک اوله عالی برجه یی
درکه بوچهدک غایه سی ، دروننده روحک اگ جرم
جوهری و قوانین ذاتیه یی تماش اولنه بیله ک شیلر
یاراقتدر . علمی صنعتدن آیردی ایچون برشی شاییتله
بالاراده اسیر بر ذکا تخریمی ؟ دیگرکی شاییتلرله
مقید اولمایان سرآزاد بر فعالیت ایدیه هدا نك
کفایت ایتز . بونقریده حقیقتک بر جزئی وارسته ده
تمامی یوقدر . چونکه بونقریده صنعت فعالیتی ،
روحک بوشلده برنوع چالیشما - نه منجر اولدی - فی
کی غایه مخصوصی دخی برز ، روح او بونندن عبارت
قالاقتدر . حالبوکه صنعتک تمیل بوشلغه مستند
اولوب روحه داخل اولان اساسات و خیالارک
بالی بره جلاله قایشوب قایشامنه در . بدیی
انطباعلرک بدیهی روحله تماس ایدن بعضی مناظر
و حادثلرک عالم باطنیده حاصل ایتکی جاذب و حیاتی
اهترز لرده در . کوزلک ، خطک افاده سی اولوب
بلکه انطباعاتک هر جانلری در . بونک ایچون صنعت
هر نه واسطه لریله اولورس اولسون هیجانلرک افاده سیله
باشلار . حظوظات ، حیاتی بر فعالیتک تمیل ایتدیکی
شیلر ایتسه کوزلک آنیجی بدیی فعالیتک هضم ایتدیکی
برشی در . بناء علیه اشیا نك کوزلکی ، تولد ایتدیکی
تأثیری حاللرک شدته دوغوردن دوغوریه مربوط
و معانی دکلدز . اساساتک لطیف ویا شدید اولمای
کوزلک اولوب خوش بولیدنز و قوتله دویدوغیز
شیلر . اکثر با کوزل دیوب کچمه من عضوی
دوینورله بدیی هیجانلری قاریشیدر برماضدن متولد
بردقمتزاق آریاره برنك ، برصدا ویا برحرکتک
بدیی برر صنعت اکتساب ایتلرلی بزده هر جان
تولدا یله لرله باشلار و اولورده کی بو هر جان یاراتق
قابلیت مذکور احساساتک جوهر وصف اساسیه لرلی
تشکیل ایدر . محسوس حظوظات بالقوه کوزل
اولاییلر سده بالفعل تحق ایدیه بیلک ایچون همه حال
میدن برروحک هیجانلی برترجانی اولمایدز .

طبیعتک هیجانلی بر افاده سی وجود بولر کاشاتک
برجشده بر تفر ایتک و برترتی حصوله کلش دیکدر .
چونکه مادی حادثلر کوزلک عدسه سندن کچمه کل